

La construcció de l'Estat propi: autodeterminació

Josep Cullell Mirambell

Membre del Consell Assessor d'Osona de l'Assemblea Nacional Catalana

Després de les eleccions espanyoles del 20 de novembre, hem pogut comprovar, un cop més, que no hi tenim res a fer, al Congrés espanyol, perquè sempre hi serem minoria. Tots aquests anys ens han ensenyat que participar a les institucions de Madrid no comporta ni un sol pas endavant en la recuperació de les llibertats nacionals, en el camí cap a l'Estat propi.

Cal recordar què han fet els partits polítics i quines conseqüències ha tingut la seva actuació en els 36 darrers anys de democràcia espanyola. Hi ha hagut diferents posicionaments: l'autonomista, l'independentista pactista i el federalista. Pertanyin al corrent que pertanyin, però, tots els partits catalans han fet el paper de la trista figura, pel que fa a la defensa dels interessos nacionals, és a dir, que tots han actual en clau espanyola, la qual cosa provoca desencís i una falta important de motivació dels ciutadans, amb una creixent desconfiança vers el sistema polític. Segurament la crisi hi té a veure, però també la falta d'ètica i honestat dels partits i dels polítics.

El 1978 es va aprovar la Constitució espanyola, 33 anys que considero perduts per a Catalunya perquè, en un moment en què s'esperava un canvi, ens vam sotmetre a les regles de joc espanyoles.

Les mobilitzacions de la societat civil, com la manifestació del 10 de juliol de l'any passat, en què van sortir al carrer un milió i mig de catalans, han permès conquerir que la reivindicació del drets a l'autodeterminació i la independència es plantegi d'una manera oberta i natural.

Les mobilitzacions de l'Assemblea de Catalunya va ajudar a fer caure la dictadura franquista, i els pactes de la Transició, a fer néixer una democràcia formal amb tot el pòsit de l'espanyolisme més resclosit i imperialista, i amb una monarquia no volguda. Els espanyols, en les negociacions, van acceptar donar-nos un Estatut d'Autonomia descafeïnat i unificador, és a dir, ens van fer entrar de ple dins l'Espanya de les autonomies. El temps ha passat i els espanyols continuen imposant la seva voluntat. Per això, des d'un punt de vista independentista, podem dir que som allà on érem, amb la diferència que el genocidi cultural i lingüístic i la sagnia econòmica cada cop ofega més Catalunya, això sí, ara emparats per la "democràcia". Tants anys d'estar sotmesos i el fet d'estar-ho per un sistema aparentment "tolerant", fa que una part de la societat ja estigui còmoda i immobiliista acceptant el model actual.

Per superar aquests darrers anys, caldrà acceptar que la Transició va ser una reforma del franquisme, i no una ruptura democràtica. Cal canviar la forma de fer política, perquè la manera de fer política dels partits anomenats catalanistes, principalment CiU i el PSC-PSOE, ha fracassat estrepitosament. Amb una clara visió espanyolista, no han fet més que enfortir la democràcia espanyola, creient que així aconseguirien més respecte i reconeixement per a Catalunya.

Cal aprofitar, doncs, aquest moment per aglutinar el pensament en la defensa dels drets de Catalunya com a nació, perquè hi tenim tot el dret.

I per poder aconseguir el dret d'autodeterminació i la constitució d'un Estat català sobirà necessitem, d'una banda, l'organització de la societat civil en moviments ciutadans, que també juguin un paper polític, com l'Assemblea Nacional Catalana; i de l'altra, la unitat dels partits independentistes.

Segons el Pacte Internacional de Drets Polítics i Civils i el Pacte Internacional de Drets Econòmics, Socials i Culturals, aprovats per l'Assemblea General de l'ONU el 16 de desembre de 1966, els pobles tenen dret a l'autodeterminació:

Article 1.1 "Tots els pobles tenen el dret a l'autodeterminació. En virtut d'aquest dret determinen lliurement el seu estatut polític i procuren el seu desenvolupament econòmic, social i cultural".

Article 1.3 "Els estats participants en aquest Pacte, incloent-hi aquells que tenen la responsabilitat d'administrar territoris no autònoms i territoris en fideïcomís, promouran l'exercici del dret a l'autodeterminació i respectaran aquest dret d'acord amb les disposicions de la Carta de les Nacions Unides".

Digui el que digui la Constitució espanyola, doncs, podem reivindicar lliurement aquest dret a l'autodeterminació, sense por, perquè és un principi fonamental dels drets humans reconegut a la carta de les Nacions Unides.

El poder ciutadà i popular va ajudar al fet que, el 14 d'abril de 1931 i el 6 d'octubre de 1943, respectivament, es proclamés la República catalana. La nostra força, en aquest moment, seran les mobilitzacions ciutadanes per reclamar l'Estat català dins la Unió Europea. Tenim el dret, i també el deure, d'intentar-ho i de poder tirar endavant com a poble. Sobreviure dins l'Estat espanyol s'ha vist que és una tasca impossible.